

„Mila-i toată Scriptura”
(Al. Vlahuță)

Sfântul Ilie Tezviteanul de la dreptatea omenească la mila Dumnezeiască

Preot Stamate Florin-parohia Șesuri

În fiecare an în 20 ale lunii Iulie calendarul creștin ortodox așează cruce roșie în dreptul numelui sfântului Ilie - semn de aleasă cinstitie și prăznuire a văzătorului celui slăvit și învățătorul poporului celui depărtat de Dumnezeu, muștrătorul împăraților celor fărădelege și pedepsitorul proorocilor mincinoși. Ceea ce ne reține atenția, privind mai insistent sărbătorile din calendar, este faptul că dintre toți dreptii din Testamentul Vechi, Sfântul Ilie este singurul proroc pe care Biserica l-a ales ca să-l venereze în mod deosebit printr-o sărbătoare de poruncă, deci obligatorie.

Cu adevărat viața acestui om, plin de râvnă, impresionează încă de la nașterea sa, când tatăl său Sovac a văzut niște bărbați îmbrăcați în haine albe vorbind cu pruncul și învelindu-l pe el cu foc, băgându-i văpaie de foc în gură ca să mănânce. Acesta văzându-o tatăl său s-a dus la Ierusalim și a spus preoților vedenia sa, iar un bărbat înaintevăzător i-a zis că „pruncul

va fi locaș al luminii darului lui Dumnezeu și cuvântul lui va fi ca focul de puternic și de lucrător”.

Tânărul Ilie crescând, avea înclinare spre preoție, ca unul ce se trăgea din neamul lui Aaron, deci din seminție preoțească, și plin de râvnă fiind n-a putut îngădui închinarea la idoli ce se făcea de întreg poporul în frunte cu regii Ahab și Izabela (soția sa). Văzând atâta întunecare în popor, având credința că făcându-se ascultător de Dumnezeu, mai întâi prin viața sa curată, Dumnezeu îl va asculta, cere ca poporul să fie pedepsit cu secetă. Nu știa Dumnezeu cum se abătuse poporul său ales? N-avea Dumnezeu în planul mântuirii sale acest popor slab și necredincios? Dar, ca să vedem cum făcând omul lucrul lui Dumnezeu îl îndatorează pe Creator să asculte de creatură, iată, ascultă rugăciunea lui Ilie și închide cerul trei ani și jumătate.

La porunca Profetului o secetă groznică se abătuse atunci, ca febra, asupra pământului; totul fu sec, devastat, ars; bărbații, femeile, copiii, animalele domestice și animalele sălbatice mureau din lipsa hranei, izvoarele secau, plantele se ofileau și nimic nu scăpa urgiei îngăduite de Dumnezeu, cu speranța că

foamea va face pe poporul lui Israel să se căiască și să se întoarcă la credință.

Din porunca lui Dumnezeu, Profetul, acoperit cu o piele de oaie și înveșmântat cu piele de vițel, părăsi ținutul lui Israel și se duse la râul de Chorrath (Kerith), aflat dincolo de Iordan (dupa tradiția bisericească, în acest loc a fost ridicată apoi mănăstirea Hozeva, care mai există și astăzi, unde a trăit sfântul Ioan Iacob Hozevitul).

Faptele relatate de acum înainte nu sunt decât încercări repetate din partea lui Dumnezeu de a-l conștientiza pe Ilie de gravitatea cerinței sale, dar mai ales de a-l îmbrăca în haina milostivirii dumnezeiești.

Dumnezeu este milostiv și suferă când oamenii sunt în suferință, dar este și drept, și nu-l nedreptățește nici pe Ilie, încercând să-l determine pe profet să simtă mila, să o experimenteze, pentru a judeca lucrurile cu dreptate milostivă. Această renunțare la milă din partea lui

Dumnezeu în favoarea dreptății lui Ilie este o suferință pentru Creator, dar pentru a rezolva conflictul dintre dreptate și milă, pentru ca proorocul să nu încremenească în dreptate, îl va pune pe acesta față în față cu duritatea vieții și catastrofa produsă după trei ani de secetă.

Astfel, profetul este hrănit în pustie cu pâine și carne de un corb, animal care, pe de o parte era considerat animal spurcat, iar pe de altă parte este și unul dintre puținele animale care-și părăsește puii, lăsându-i lipsiți de hrană. Corbul devine dintr-o dată milostiv, aducând mâncare profetului înfometat, schimbându-și firea, din nemilostiv și nehrănit de pui, în pasăre milostivă.

Apoi, proorocul este trimis în Sarepta Sidonului, la o văduvă care-și aștepta sfârșitul împreună cu feciorul ei, după ce-și vor fi mâncat ultima bucatură. Dumnezeu îl pune pe Ilie în fața unor probleme de viață și de moarte, așteptând să i se înmoaie inima lui și să judece lucrurile cu milă. Ultima formă de „silire milostivă” hotărâtă de Dumnezeu este un gest extrem, moare fiul văduvei căreia Ilie îi este oaspete, pentru care este chiar și învinuit. Acuzat de femeie și impresionat de durerea unei mame care își pierde copilul, Ilie înțelege într-

„Niciodată n-a ascultat Dumnezeu de om
mai mult ca în vremea lui Ilie”
(Arhim. Cleopa Ilie)

DICȚIONAR RELIGIOS

Decalog Cele zece porunci religioase și etice care au fost împărțite de Dumnezeu lui Moise pe muntele Sinai, gravate pe două table de piatră; textul lor se află în Sfânta Scriptură a Vechiului Testament (Ieșire 20, 2-17; Deuteronom 5, 6-21).

Denie Slujbă a Utreniei oficiată în ajunul zilei respective, seara sau în prima parte a nopții. Specifice Postului Paștilor, deniile se săvârșesc miercuri și vinerea din săptămâna a cincea a Postului și în fiecare zi din Săptămâna Patimilor. O rânduială deosebită o au deniile de joi seara, când se citesc cele 12 Evanghelii ale Sfințelor Patimi, și vineri seara, când se cântă Prohodul, care este de fapt slujba înmormântării Domnului Hristos, și are loc procesiunea înconjurării bisericii de către preoți și credincioși cu Sfântul Epitaf.

Disc Vas în formă de taler cu picior, din argint sau din alt metal, de obicei aurit pe fața superioară, pe care se pune Sfântul Agneț și celelalte părțile și care se păstrează la Proscomidiar; simbolizează peștera din Betleem în care S-a născut Isus, precum și nășalia pe care a fost purtat Trupul Său de la Golgota până la mormânt.

Divin Provenit de la Dumnezeu, care aparține divinității, în felul lui Dumnezeu; dumnezeiesc, ceresc. Făcut de oameni pentru preamărirea lui Dumnezeu; religios, bisericesc.

Dogmă Adevăr de credință cuprins în Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție, formulat de Biserică în mod solemn într-un Sinod ecumenic.

Drăgaică Sărbătoare populară închinată coacerii grânelor, care coincide cu ziua de naștere a Sfântului Ioan Botezătorul 24 iunie când se crede că se pot aduna cu succes plantele de leac din păduri; sânziene. Ființe rele despre care se crede că ar sluji pe oameni opărindu-i cu apă clocotită; iele.

Dreptate Principiu moral și juridic potrivit căruia fiecăruia trebuie să i se dea ceea ce i se cuvine și să i se respecte drepturile. Una dintre cele patru virtuți morale, pe temeiul căreia credinciosul își îndeplinește toate îndatoririle sale față de Dumnezeu și față de aproapele cu ajutorul harului dumnezeiesc.

ISTORIOARE CU TÂLC

Pe vremea lui Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, un soldat mâna odată un asin, care avea în spinarea sa tezaurul regesc. Când soldatul observă că greutatea este prea mare pentru sârmanul asin, luă câțiva săculeți cu taleri, ca să-i ușureze sarcina și-i duse el în spinare. Regele observă de departe și când soldatul se apropie îi zise: „Brav luptător, sacii care din milă i-ai ridicat de pe spinarea asinului, să fie ai tăi; ești vrednic ca să-i ai pentru mila ce ai arătat-o față de bietul asin.”

GHICITORI CREȘTINE

Într-o arcă a scăpat
De potopu-nfricoșat
Doar un drept, cu toți ai lui...
Știi pe nume să mi-l spui?

(Noe)

Dintr-un rug care ardea,
Însă nu se mistuia,
Domnul i-a vorbit, iar el
Spusa i-o-implini cu zel,
Legii vechi punând temei...
Cine-a fost, dintre evrei?

(Moise)

Pus de Domnul la-ncercare,
El vădi credință mare
Și pe loc l-ar fi jertfit
Chiar pe fiul său iubit.
Dar un inger îl opri...
Spune cine-i, dacă știi!

(Avraam)

Țara lor făgăduită,
Chiar din vremea lui
Avraam,
De evrei era numită
Israel sau Canaan?

(Canaan)

• Grupaj realizat de Preot Constantin Florariu